

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA
ASUTUSTELT

NÕUKOGU

**Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldused, mis käsitlevad
kohtuotsuste internetis avaldamise parimaid tavasid**

(2018/C 362/02)

1. Tänapäeva demokraatlikes riikides näeb õigusriigi põhimõtte ette, et kohtud kohaldavad õigust läbipaistvalt ning et kodanikel on õigusallikatele piisav juurdepääs. Kohtuotsuste avaldamine võimaldab tutvuda sellega, kuidas kohtunik õigust kohaldab. Teadmised pretsedenti loovate kohtuasjade kohta on õiguspraktikutele, riigiasutustele ja kodanikele õiguse arengutega kursis olemiseks ülitähtsad.
 2. Internet on teabe levitamise võimalusi kardinaalselt muutnud; paljud kohtud ja õigusasutused kasutavad kohtuotsuste kõigile kättesaadavaks tegemiseks tänapäevast tehnoloogiat.
 3. Vastastikused teadmised teiste liikmesriikide õigussüsteemidest on liidu õiguskorra nõuetekohaseks toimimiseks hädavajalikud eelkõige, kuid mitte ainult, seoses ELi õiguse kohaldamisega.
 4. Kohtuotsuste internetis avaldamine nõuab erinevate huvide tasakaalustamist õiguslike ja poliitiliste raamistike poolt seatud piirides. Riikide parimate tavade jagamine võib anda nende huvide tasakaalustamiseks häid ideid.
 5. Käesolevas dokumendis kirjeldatakse selliseid parimaid tavasid. Tuleb rõhutada, et nimetatud parimad tavad ei ole kohustuslikud, nende abil ei püüta midagi ühtlustada ning nende ainus eesmärk on tekitada mõttevahetust. Iga liikmesriik ja/või kohus otsustab ise, millises mahus ja mil viisil kohtuotsused internetis avaldatakse.
 6. Käesolevas dokumendis hõlmab termin „kohtuotsused“ sõltumata nimetusest kõiki vahepealseid ja lõplikke kohtuotsuseid, mille on teinud riiklikus õiguses määratletud kohtud.
 7. Nimetatud parimad tavad hõlmavad ainult kohtuotsuste aktiivset internetis avaldamist; need ei hõlma juurdepääsu kohtudokumentidele või kohtuotsustele, mille suhtes kohaldatakse avalikele dokumentidele juurdepääsu käsitlevat riiklikku korda, kui sellise korraga võimaldatakse anda konkreetsetel juhtudel juurdepääs individuaalse taotluse alusel.
- I. **Valik**
8. Kui internetis avaldatakse ainult osa kohtuotsuseid, võivad kirjalikud valikukriteeriumid hõlbustada kohtuotsuste avaldamise eest vastutavate institutsioonide tööprotsesse, tagades samal ajal läbipaistvuse avalikkuse jaoks. Läbipaistvuse huvides võib kaaluda valikukriteeriumide avaldamist, sõltumata sellest, kas need on esitatud õigusaktides, kohtuotsustes või poliitikasuunistes.
- II. **Andmekaitse**
9. Liikmesriike kutsutakse seoses internetis avaldatud kohtuotsustes (ja nende metaandmetes) sisalduvate isikuandmete kaitsega üles kaaluma andmekaitsedirektiivi mõju ning alates 25. maist 2018 isikuandmete kaitse üldmääruse ja seonduvate õigusaktide mõju.

10. Avaldatud kohtuotsustes isikuandmete varjamise meetodi valimisel (kui meetod otsustatakse valida) tuleb eritähelepanu pöörata teksti loetavuse ja arusaadavuse säilitamisele.
11. Liikmesriikide kohtuid ja teisi ametiasutusi kutsutakse üles võtma teadmiseks Euroopa Kohtu kodukorra artiklit 95, milles osutatakse, millistel tingimustel võib põhikohtuasjas peetava vaidlusega seotud isikutele või üksustele anda anonüümsuse, ning dokumendi „Soovitused liikmesriikide kohtutele eelotsuse taotlemiseks“ lõikeid 21 ja 22, mis sisaldavad lisateavet eespool nimetatud artikli 95 kohase menetluse kohta.

III. Korduvkasutamine

12. Heaks tavaks võib pidada avaldatud kohtuotsuste korduvkasutamiseks kättesaadavaks tegemist elektroonisel kujul sellises ulatuses, nagu seda võimaldavad tehnilised ja eelarvepiirangud, ning võttes arvesse koostamisprotsessi iseloomulikke jooni.
13. Heaks tavaks võib pidada ka vähemalt ametlike metaandmete korduvkasutamiseks kättesaadavaks tegemist hästi-struktureeritud vormis.
14. Korduvkasutajate vajaduste rahuldamiseks võib kaaluda asjakohaseid võimalusi allalaadimiseks.

IV. Kasutatavuse parandamine

15. Arvestades internetis avaldatud kohtuotsuste suurt arvu, tuleks arvesse võtta mitte ainult vastavate hoidlate kättesaadavust, vaid ka kasutatavust. Kaaluda võib erinevaid vahendeid andmebaaside kasutatavuse tõhustamiseks ja võimalusi neis hoitavale teabele juurdepääsu parandamiseks, sõltuvalt avaldatud otsuste hulgast ja eripärast, kodanike ja õiguskogukonna tegelikest vajadustest ning riiklikest tavadest. Selliste vahenditena võiks kaaluda otsingumootoreid ja metaandmeid. Metaandmete puhul võivad häid ideid anda Euroopa kohtulahendi tunnust (ECLI) käsitlevates järeldustes nimetatud kohustuslikud ja vabatahtlikud väljad.
16. Kohtuotsuste laiaulatuslik avaldamine soodustab kohtusüsteemi läbipaistvust, kuid teisest küljest luuakse seeläbi mahukaid hoidlaid, milles võib olla keeruline leida spetsiifilise õigusliku tähtsuse või ühiskondliku mõjuga otsuseid. Kui see on tehniliselt ja organisatoorselt saavutatav, oleks soovitatav näha ette teatav liigitus tähtsuse alusel, mis osutaks, millised otsused on asjakohased teistele kui kohtuasja osapooltele ning millises ulatuses nad seda on.

Seoses kohtuotsuste ühetähenduslikku identifitseerimist ja tsiteerimist puudutava parima tavana tuleks kaaluda Euroopa kohtulahendi tunnuse rakendamist. Euroopa kohtulahendi tunnuse raamistikust täieliku kasu saamiseks võib olla soovitatav, et kohtuotsused, millele on antud Euroopa kohtulahendi tunnus, tehakse kättesaadavaks Euroopa kohtulahendi tunnuse otsingumootori kaudu.
